

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSGAI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre ... 12 korona.
 fél évre ... 6 „
 negyed évre ... 3 „
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinek a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árazás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

A helyzet.

Tíz 67-es és öt függetlenségi vezérpolitikus véleményét hallgatta meg királyunk s azután Vilmos császárnak, hatalmas szövetségesének fogadása végett Bécsbe utazott.

A bankügyben s a katonai engedmények kérdésében bizonyára elágazó véleményeket és nézeteket hallhatott ő felsége, de máskülönben a válság megszüntetését a koalíció és az ebből származó kabinet feladatának jelentette ki minden elfogulatlan tényező.

Az már is határozott ténynek vehető, hogy Juth és társainak a „Magyarország” révén hirdetett vágya a koalíció szétmállásáról, nem fog egyhamar valósulni s még kevésbé várható, hogy ő felsége pusztán függetlenségi bizná a kormányt. Nemcsak Kossuth Ferencz betegeskedése szolgál akadályul, hanem az is, ha Kossuth maga is több erőt lát a pártok összetartásában, mintha a függetlenségi párt, lemondva elveiről, venne át a kormányt, s kitenne magát olyan támadásoknak, melyek ellenében nehéz volna magát védelmezni.

Nagyobb kárral járna az a helyzet, ha a válság hosszabban húzódnék. Káros volna ez a bankügyre nézve is, mert mégis csak több erővel rendelkezünk, ha nem az utolsó órában fogunk az osztrákokkal s magával a bankkal is az elintézéshez. És, ha közös marad a bank, a mint a jelek arra mutatnak, mégis csak feltétlenül helyes és szükséges, hogy a bank szervezete és üzleti eljárása Magyarország hitelérdekeinek megfelelően restauráltassék. Ilyen követelmény pd. a készfizetések felvétele, melynek elintézése szintén időt igényel, tehát ebből kifogyni nem volna szabad.

Miután tehát absolute ki van zárva, hogy a függetlenségi pártra bizassék a kormány, miután kizártnak látszik, hogy — óhajásunk szerint — most önálló bankot állithassunk fel, nem volna helyes, ha a függetlenségi párt harcziás része a válság folyamatát további ellenállással hosszabbítana és ezzel sok, hazánkat jelentékenyen érdekölő kérdés megoldását is hátra vetné.

Ilyen kérdés pd. a telepítési törvényjavaslat, ilyen a választói jog rendezése, melynek megoldására a koalíció első sorban vállalkozott. Ilyen a beruházási kölcsön javaslat, mely friss tevékenységet indítana meg közgazdasági életünkben.

Ez okból látszik szükségesnek most a közös banknak megfelelő előnyök biztosítása mellett, 1917-ig való fenntartása, anélkül, hogy az önálló bankhoz való jogunkat korlátozni kellene, sőt annak fenntartásához határozottan ragaszkodni kell. Az idő drága egy nemzet életében is és ha elvesztegetjük a pillanatot, midőn a királlyal egyetértőleg előre léphetünk, ne mulasszuk el,

mert a multnak káros tanulságai elég okulást nyújthatnak arra, hogy a mulasztásokat drágán kellett megfizetnünk utólagosan.

Szemle.

A „Pesti Napló”-ból vesszük át a következő sorokat:

Magyarországon a negyvennyolcadiki demokratikus reformok alapjában megszüntettek azt az állapotot, hogy csak a kiváltságos osztályok tagjai lehetnek tagjai a nemzet törvényhozásának. Ez az állapot megszűnt, de keletkezett helyette egy másik, amely szerint aki bekerül a nemzet törvényhozásába, tagja lesz egy új kiváltságos osztálynak. A forradalom előtti időkben a tekintetes Kk. és Rk. egyik kiegészítő része voltak a kiváltságos osztályoknak. Az új rend megváltoztatta ezt a helyzetet, amennyiben a cenzusos választói jog, az alkotmányos költségek, fuvardíj, csendőri asszisztencia és egyéb segéd-eszközök révén megválasztott népképviselők maguk csináltak magukból új kiváltságos osztályt. A mandátum egyike lett nálunk a legnagyobb csodaszereknek. Nemcsak a szokásos észt kölcsönzi a hivatal mellé, de befolyást is, alkalmat a meggazdagodásra, tekintélyt, vagyon, hírnevet. Az országának a parlamentárismus új formái iránt ezert szinte vallásos imádatát a képviselők felhasználták arra, hogy valósággal felisteni pozícióját teremtsenek maguknak. A végén aztán, de nem is a végén, hanem mindjárt a legelején ők maguk is kezdtek hinni a maguk emberföltötti mivoltukban. Így volt ez hatvanhét óta, és az országban — pláne, hogy a sajtó megbocsáthatlan könnyelműségéből tárczákat, színes karczolatokat kezdett írni a t. Házirol, a folyosóról és az egyes képviselőkről — a Csanády Sándorok, Prijezsky Tadek, Makkai Zsigák, Markos Gyulák valósággal új Deák Ferenczként jártak körül.

Hatvanhét óta volt ez így, de hogy igazságosak legyünk, a nagyvási örületbe soha a törvényhozás tagjai olyan mélyen bele nem estek, mint a hatalomra vergődött függetlenségi párt tagjai. Kitűnt ez mindjárt uralmuk első napjaiban. Már akkor kitalálták azt a pompás, ma is kitűnően szuperáló formulát, amely szerint a függetlenségi párt — a nemzet. És e formula örve alatt, mint a nemzet ellenségeit, ki akarták pusztítani a szabadelvű párt maradványait, a városi értelmiséget, a sajtót, a munkásosztályt, szóval mindazokat, akiknek némi köze volt a kultúrához és akik — bizonyára éppen ezért — kellemetlenek voltak nekik.

Ez a nagyvási örület a használatban pedig nemhogy kopott volna, de ellenkezően, gyarapodott; ha azelőtt — két-három év

előtt — még csak az egész függetlenségi párt jelentette a nemzetet, ma már mindegyik függetlenségi képviselőnek külön-külön is aequivalense a nemzet. És jai annak a hazaárulónak, aki nem süvegeli meg már messziről kellő alázattal a honnak függetlenségi partbeli apját. Wekerlét például, aki pedig számtalan bűneit is levezekelte azzal, hogy három évig kellett a függetlenségi párt kegyelméből kormányoznia, a mult héten már hivány arulónak bélyegezték csak azért, mert kiderült, hogy a miniszter-lnök nem tartja Cobden Rikárdokpak a függetlenségi párt közgazdasági és pénzügyi aprószentjeit. Andrassy Gyula, aki pedig azzal, hogy 1904 november 18-án kilépett a szabadelvű pártból, többségre juttatta a koalíciót és így a függetlenségi partot is, most szintén a nemzet ellenségevé avaszsált, mert nem jár föl elég gyakran a Royal-klubba.

A két legujabb hazaáruló mellé most aztán egy harmadik is került. Ez Benczur Gyula, a festő. De ő már nemcsak hazaáruló, ő egyuttal történelemhamisító is lett azért, mert legutóbbi nagy képén, amelyik a parlament milleniumi hódolatát örökíti meg az uralkodó előtt, nem rajzolt elég sok diszmentés függetlenségi honatyát. Fáj a függetlenségi pártnak, hogy Benczur képén a király mellett a trónon még mindig Erzsébet királyné ül és nem Gabányi Miklós, hogy Tisza Kálmán, Bánffy Dezső és az akkori többi szereplő ember helyett nem a Royal-klub Ubuljai és Leheljei pompáznak a trón számolya körül. Történelemhamisítónak mondják Benczurt, mert azokat festette meg a milleniumi jelenetben, akik abban tényleg szerepeltek és nem veszik észre, hogy tulajdonképpen akkor lenne Benczur történelemhamisító, ha az ő parancsukra olyan függetlenségi embereket festett volna a milleniumi képre, akik még akkor nem is szerepeltek.

Jellemző a Benczur ellen intézett támadás. Ha a mandátumnak e felistenei még sokáig uralmon lesznek, akkor képesek és átíratják a lexikont, kimutatván, hogy nem Julius Cézár, hanem Günther Antal volt az, aki Galliát meghódította, a Magyar Nemzet Történetébe Tóth János kerül bele, mint a nickolsburgi béke megkötője és az egyház-történelemből kihuzzák Luther, Kálvin és Servet nevet, hogy helyükbe valamilyen nagytiszteletű függetlenségi honatyáét helyezzék.

Már az is fáj nekik, hogy a történelmi tablókról hiányoznak. Ma csak a Benczur képét akarják átmázolni, de holnap már betörnek a firenzei Pittibe és az ott lógó Raffaelokat és Tizianokat is kikorrigálnak, a nagy pápák, dogék és condottierik helyébe egy-egy bekeccses Royal-klub tagok rajzolják. Ennyire vinné őket a hiuság. Vagy nem csupán hiuság az, a miért reklamálják,

hogy a milleniumi hódolás képeről hiányoznak? Talán az üzleti politika beszél belőlük és azért szeretnének a képre kerülni, hogy bizonyítsák, hogy ők már akkor, 1896-ban is lojálisak voltak? Nahát ez az ő lojalitásuk igazán nem szolgál rá olajfestékes bizonyítékra. Arról tud mindenki, az ország is, sőt a király is, aki tisztában van a függetlenségi hódolattal és alázattal, bár Benczur megkímélte attól az uralkodót, hogy egy muzeumnak szánt történelmi képen csupa függetlenségi hovatya társaságában szerepeljen.

Bosnyákország és egyebek.

A minap Justh Gyulának azt a kijelentését híresztelték, hogy azt mondja, ha nem lesz bankszétválasztás, akkor ő olyan obstrukciót fog majd csinálni, a milyent még nem látott a világ.

Azóta, hogy a házszabályokat megzabolázták, s Justh Gyula azt is megmutatta, hogy kell az elnöki nyeret megülni: el sem tudtuk képzelni az obstrukciót; azért nem is igen hittünk az erős fenekedésben.

Pedig rá jövünk, hogy a Justh kijelentése nem üres szózat volt, sőt igazi függetlenségi beszéd, vagy ahhoz hasonló.

Csendesen azt hirdik már, hogy a bankcsoport a Bosznia annexiójáról szóló törvényjavaslatot fogja megobstruálni.

Ez egészen lehetséges. Az annexió közös ügy, és a közös ügyek tárgyalására nem érvényes a házszabályszigorítás.

Közös ügyekben nincs „sürgösség”. Szabad az obstrukció. Lám, mire is jó a közösügy.

Aztán mi van, mi legyen Boszniával? Bosznia azalatt, a míg csak „megszállva” tartottuk, ideiglenesen, „közös” tartománya vala Ausztriának és Magyarországnak.

De most, hogy már jól-rosszul, de veglegesen megszereztük és annektáljuk: rettenetes nagy bökkenőhez jutottunk.

Vagy véglegesen „közös” tartományunk lesz, s akkor a közös külügy s a közös hadügy mellett egy olyan allaudó harmadik nagy közös ügyet fogadunk és ismertünk el, a melylyel az Ausztriától való függetlenségünk ajtaját örökre becsapjuk, s a mely mellett a külön banknak s a külön vámsorompónak, vagyis gazdasági önállóságunknak sem lesz semmi nevezetes értelme.

Vagy a Nagyhorvátország megalapítására való törekvések zsákmányának tartják fen Boszniát, és akkor — jön a triálizmus, a három-harmados Habsturg-birodalom.

Vagy, hogy talán „Bosnyákország” lesz Boszniából, a magyar korona fenhatósága alatt, mint volt Hollós Mátyás király idejében? Ezt kellene akarnia, a koronázó eskü szerint, minden magyar királynak is. És ezt kellene akarnia a történelmi jogait fen tartó nemzetnek is.

Magyarország történelmi jogát, s Ausztriától való függetlenségének, önállóságának még a reményességét is elárulja az, a ki nem követeli a magyar koronához csatolandó — Bosnyákországot.

Lesz hát abban a Justh Gyulától megígért, s világra szóló obstrukcióban miről — beszélni.

De mi lesz majd az obstrukció „vivmánya”? Mert vivmány kell a magyarnak, a mi vidámita.

Bosnyákország csatolása a magyar koronához? Kár, hogy ezt semmiféle magyar politikai párt sem vette még fel kifejezetten a programjába. Mert hát — ráértünk még.

Az önálló magyar bank? Hisz ez volna ma az utolsó szeg, a melyre mindendunke akasztottuk. De mit érünk majd vele a „közös” Boszniában?

Vagy holmi új pessétnyomók és bélyegzők, majd akkora, a mikorra elkopnak a mostaniak? Nem győzi azt megvárni a nagyidai Süstü cigány.

Vagy egy új alkotmányválság, új darabontokkal, új nemzeti ellenállással és új — bécsi paktummal? A melyet követni fog ismét a közéletnek önzetlen és erőszakatlan megtisztogatása? No, ehhez legalább megvan a — tapasztalatunk.

És a tespedő anyakörök is már alig várják az alkalmat, s a jelszókat az új cselekvésre.

A Dömök Erzsébet síremlék alapra újabb adakoztak:

Dr. Varró László és Varró Róza 10 kor.

Dr. Müller Jenő és neje - - - 10 kor.

További adományokat készséggel fogadunk és nyugtáztunk.

Vegyes hírek.

— **Konfirmációi ünnepély.** A helybeli reformátusok templomában f. május 20-án — áldozócsütörtökön — délelőtt 10 órakor ünnepélyes konfirmációi istentisztelet lesz. Összesen 102 növendék teszen hitvallomást. Ez alkalommal imádkozik, prédikál, a fogadást beveszi és áldást ad Jancsó Sándor lelkész; úrvacsorai ágendát mond Zayzon János vallástanárr; az urasztalanál segédkezik Dóczy Ferencz segédlelkész. Közreműködik: szülő énekekkel Csiky Istvánné, Veress Gábor orgonakísérettel; hegedű szólóval Veress István, kit harmoniumon Fülöp Judit kísér; zenekíséretes karénekekkel a képezdei férfi ének- és zenekar, Veress Gábor tanár vezetése mellett. — A konfirmáló növendékek kikérdezése folyó május 18-án — kedden — délelőtt 10 órakor lesz a templomban. A szülők, presbiterek és érdeklődők meghivatnak annyival is inkább, mert a konfirmációi ünnepély alkalmával kérdezés nem lesz.

— **A Bethlen-kollégium ifjúsága** ma délelőtt 11 órakor a kollégium dísztermében ének-zene bemutatást tart a következő műsorral: 1. Nyitány, előadja a koll. ifjúsági zenekara. 2. Nagyenyedi szerzők dala: a) Bedő József: Pórfu dala, b) Mihályi Károly: Körének. 4. Kéler Béla: Alföldi bucsuhangok. Hegedű-szólo, előadja Benedek Ernő VIII. oszt. tanuló az ifj. zenekar kísérete mellett. 4. Lányi Ernő: Kurucz dalok. Énekl a tanítóképzőintézet férfikara. 5. Souvenir de Montecarlo. E. adja a koll. ifjúsági zenekara. 6. Népdalok. Előadja a gimn. vegyeskar.

— **Országos református tanárgyűlés.** Az Országos Református Tanáregyesület ez évi közgyűlését Rimaszombatban június 1. és 2. napjain fogja megtartani. A közgyűléssel kapcsolatban május 31-én este ismerkedési estély, június 1-én társasbenedet rendez a vendéglátó református egyház, a főgimnázium és a város. A helyi rendezőbizottság azonkívül kirándulást is tervez, hogy alkalmat nyújtson az ország minden

részből összemegülő tanároknak Gömörme-gye világhírű tanárvezetéseinek megtekintésére. Ugy halljuk, hogy kollégiumunk tanári karából is többen szándékoznak ezen a gyűlésen résztveenni.

— **Sebestyén Sándor nyug. polg. leányiskolai tanár** temetése f. hó 13-án folyt le nagy részvét mellett. Az elhunyt családjá a következő gyászjelentést adta ki: „Özvegy Sebestyén Sándor né, Tóth Amália felesége; Sebestyén Kálmán, Endre, Piroksa, Irén, Olga és Sándor gyermekei; özv. András Péterné Sebestyén Kálmár, Sebestyén József testvérei és ennek családja mélységes fájdalommal és megrendült szívvel jelentik, hogy Köröspataki és Köpörczi Sebestyén Sándor felszentelt ref. lelkész, nyugalmazott állami polgári iskolai tanár életének 57-dik, második, boldog házasságának 20-dik évében folyó év május hó 11-én d. u. 3/4 órakor rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése a ref. egyház szertartása szerint e hó 13-án d. u. 3 órakor lesz a gyászoló házból. Mint felszentelt lelkész Isten felelemmel, erős, vallásos hittel, mint tanár és pedagógiai író, mely tudással és lángoló hazaszeretettel szolgálta egyházát és nemzetét. Legyen nyugalma ocsendes s örök álma boldog!”

— **Bethlen-omléltábla.** A május hó 8-án Marosillyén lefolyt szép ünnepély egy igen értékes pontja a multkori referendumból csupán tévedésből kimaradt. Ez pedig Felmeri Sándor gyakorló isk. tanító remek szavalata a műsoros estélyen. Lampérth Géza „Rákóczi hazatér” ca költeményét adta elő valóságos művészi böklyével, a nagy közönség legteljesebb elismerését érdemelve ki.

— **Az Emke az abrubbányai „munkás-gimnázium”** szükségleteire 50 koronát; a balázsfalvi n. kath. templom építésére szintén 50 koronát adott.

— **Közgyűlés.** A nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r-t. ma délelőtt 11 órakor tartja meg XII. évi közgyűlését a Kisegítő takarékpénztárban.

— **Zivatar.** A péntek délutáni zivatar félelmetes villámlásokkal vonult át városunkon. A mult hetiehez mutatkozott hasonlóknak, de szerencsére a jég elmaradt. Villámcsapás ismét volt, melyet a fegyintézet nagy épület villámhárítója fogott fel.

— **Elütött malom.** A mult heti nagy esőzések következtében a Maros a tutajokat nagy sebességgel hozta lefelé. E közben egy tutaj neki ment Bartha Ferencz nagylaki molnár malomának s azt lánczairól leszakítva a marosujvári vashidig sodorta. Az egyik tutajosnak eltörtött a lába.

— **Felrobbant mészkemenczék.** Tor-dán a mult héten a fauszató arok felduzzadt és nagy erővel zuhogó vize kicsapott az arokból és annak egész jobb partját nagy területen elöntötte. A gyorsan szétáradó víz behatolt a Király József mészégető telepére és annak két mészszel telített égetőkemenczét levegőbe röpítette. Óriási robbanással durrantak szét a kemenczék s az explosió a meszet nagy területre szórta szét, mészest zúdítva a vasúti állomás peronjára is.

— **Székely vasérozok.** A székelyföldi hegyekben kiaknázatlanul heverő vasérczek mennyiségének megállapítására szakértő bizottságot küldött ki a földmívelésügyi miniszter. Eddigelé nagy mennyiségű vasérczet találtak Alsórákos, Vargyas, Száldobos, Erdőfult, Magyarhermány községekben és Kovászna vidéken.

— **Gyenge a borvíz.** A jó hírű borszéki borvízzel történhet valami, hogy olyan gyenge és élvezhetetlen. Jó volna, ha erről mások is meggyőződést szereznének, mert a sorok beküldője már több ízben tapasztalta a víz élvezhetetlenségét. Ha már oly drágán kell megfizetni, legalább legyen az valódi borvíz. (Beküldött.)

— **Rövid hírek.** Topánfalva és Szolcsva között a sok esőzés következtében sziklaomlás volt. A hegy alatt elvonuló utat egészen járhatatlanná tette az omlás. — Egy Kohut András nevű bányamester Petrosénybe utaztában a vonaton megőrült és kiugrott a robogó vonatról.

— **Szokatlan leánykérés.** Szeged környékén történt, hogy egy legény rálőtt egy leányra, kinek az arcza egészen elcsufult. Ebben az ügyben a múlt napokban volt az esküdszéki tárgyalás. A tárgyalás alatt a vádlott legény tettét megbánva megkérte a leányt feleségül. A leányt elítélték, de szabaddá helyezték, hogy közben az esküvőjét megtarthassa.

— **A helybeli református egyházi** előjáróság elkészítette az egyházi törvény I. t.-cz. 19. és 20. pontjai értelmében az 1909. július 1-től 1910. június 30-ig érvényes „választói névjegyzéket”. A névjegyzék f. május hó 15-től 25-ig közszemlére lesz téve az egyház helybeli gyűléstermében. Ezen idő alatt azt bármely egyháztag megtekintheti és a névjegyzék elleni esetleges felszólalását írásban beuyjthatja a presbiteriumhoz, mely azokat elbírálván, a döntésről az illetőket értesíteni fogja. A névjegyzékbe csak olyan egyháztagok vétettek fel, a kik egyházi rovatat tartozásukat 1908. év végéig kifizették, vagy a felszólalási idő alatt kifizették.

— **Ne együnk sokat.** Fléricourt francia orvos megvizsgálta számos dolgot, mond el azokról a veszedelmekről, amelyek a gyomor túlterhelése következtében fenyegethetik az ember egészségét. A gyomorban felhalmozott tulsok étel megemésztése nem tökéletes és így az emésztés folyama alatt az áthasonulás sem lehet teljes. De még ha a felszívódás végbemegy is, a tápláló anyagok még sem használnak fel teljes mértékben a test gyarapodására, mert a tökéletlen égés termékei nagy mértékben vannak jelen, mint ahogy a túltömött kályhában a tüzelőszert égése nem tökéletes. Ilyen tökéletlen emésztés termékei a húgsavas sók is, amelyek a véráram útjain a szövetekbe jutnak, a hol lerakódnak. Első sorban tehát a nagyevő emberek vannak kitéve a gyuladósos izületi megbetegedéseknek. A tulságos munka következtében a máj kifárad és működése meglassul, majd elégtelenné válik. Ebből azután különféle organikus zavarok támadnak, amelyek már azután bénítólag hatnak a test egész életműködésére. A természetes ital egyedül a víz, mely az emésztést elősegíti és a vért tisztítja. Az evés előtt megivott víz nem marad sokáig a gyomorban, hanem felszívódás révén a véráramba kerül. Ajánlatosabb tehát az evés előtt való ivás, mert ha evés után veszszük magunkhoz az italt, akkor az az étel között meggyülemlik és hígítván a gyomorsavat, az emésztés megindulását keslelteti. Fléricourt tiltja az alkoholt, mint amely kiváltképpen az idegsejteket rombolja szét s miközben a máj és a vese vezetékjein keresztülhalad, a szervekben nagy pusztítást okoz.

— **Egy asszony levele.** Egy asszony az utazása előtt így szökött férjéhez: „Kérlek, tedd meg nekem azt a szíveséget s ne vacsakolj szekrényeimben és fiókjaimban, amint azt tenni szoktad. Ha valamit keresel, ird meg és én levelben pontosan megírom neked, hol van a keresett tárgy.” Ezzel nyugodtan utrakelt az asszony. Másnap eljött a feleség egyik barátja valami szabásmintáért. A férj, akinek persze halvány sejtése volt arról, hogy hol találhatja meg, irt a feleségének és tőle kért felvilágosítást. Postafordultával ezt a levelet kapta: „A szabásminta a kamaraajtaja mellett van. Ha ott nincs, akkor a varrógép skatulyájában van Ella szobájában; hogy a zöld vagy a vörös skatulyában-e, azt nem tudom biztosan. Esetleg azonban hálszobánk ruhaszekrényének felső polcán találod, ha jól emlékszem, baloldalt, de jó lesz, ha jobboldalt is megnézed. Ha itt sincs, akkor okvetetlen az előszoba íróasztalának alsó bal fiókjában van, mert ott szoktam szabásmintáimat tartani. De ne nyisd ki valamennyi csomót, egészen fönt kell lennie. Ámbar talán mégis a jobb felső fiókban van. Mindenesetre azonban megtalálod a szalonban vagy az ebédlőben. Ha itt se találod, akkor okvetetlenül a kis szalon kredenczének egyik fiókjában van. Utóirat. Most jut eszembe, hogy azt a mintát alkalmasint Anna húgomnak adtam kölcsön.”

— **Jelöltek felvétele a cs. és kir. nagyszabonyi gyalogsági hadapródiskolába.** Az I-ső évfolyam az 1908—09-iki tanév kezdetével (szept. hó közepe táján) körülbelül 25—30 oly testileg alkalmas ifjú vétetik fel, a ki f. év szeptember 1-ével 14-ik életkorát már elérte, de a 17-iket még át nem lépte, hajlamait bír a katonai pályára iránt és valamely közép- vagy polgári iskola 4 alsó osztályát legalább elégséges eredménnyel végezte. A felvételi vizsgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben nyilatkozó „felvételi szabályok” 45 fillér be-

küldése után a hadapródiskolánál kaphatók. Fizetési hely iránti felvételi kérvények már az 1907—08-iki évi iskolai végbizonyítványal is ellátva, legkésőbbben f. év július hó 8-áig az iskolaparacsnokságnál nyújthatók be. Ha a jelölt esetleg pótvizsgára utasított, akkor a kérvényhez ideiglenes bizonyítvány melléklendő. Hiányosan felszerelt, közvetlen a betérjesztési határnapon (július 8.) beérkező kérvények nem vehetők figyelembe. Magyar állami alapítványi díjmentes helyre pályázóknak folyamodványa a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz terjesztendő be. Az ebbeli „Pályázati hirdetés” a benyújtási időpont valamint minden más adatok kihirdetésével, a „Rendeleti Közlönyben” (esetleg a Budapesti Közlönyben) közzétételük.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

589/1909. véghr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 432. sz. végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár javára Jójka Szimion és neje ellen 300 kor. s jár. erejéig 1909. évi április hó 23-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felül lefoglalt és 1120 kor. beosztott következő ingóságok, u. m.: tulkok, 2 16, 1 16-szekér, 1 csikó nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósa 1909. évi V. 432/2 sz. végzése folytán 300 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi Január hó 16. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen bíróságnak már megállapított költségek erejéig, Kisaknán az előjáróság házában 1909. évi május hó 28-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzettek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek szükség esetén beosáron alul is el fognak adatni.

Kiváló minőségű vadászfegyverek,
revolverek,
Elsőrendű gramfonok,
cimbalmok,
hegedűk,
oítérák,
fuvolák,

harmonikák
és egyéb hangszerek,
Modern fényképező gépek,
látosövek,
alpacca ezüst készletek,
bőröndök,
és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett
beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.
nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeték és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállítására megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyed, 1909. évi május hó 8-án

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

181 1-1

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

6864—1909. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az ideai Temesvári Pünkösdi

országos vásár

f. évi május hó 27-étől bezárólag május hó 31-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra május hó 27-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1909. évi április hó 29-én.

180 1-2 v

A városi főkapitányságtól.
Beé Ferencz, főkapitány.

KRISTÁLY szénásványomás alatt töltött

forrásásványviz.

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Főraktár:

Grünfeld Dávid utodal cégénél, Nagyenyeden.

126 5-17

HIRDETÉSKEET
legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös	kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetek részvényeire.
Vásárol	és elad értékpapírokat.
Letétbe	elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.
Idégen	kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.
Allandó betétet	a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következők feltételek mellett:

A. 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 $\frac{1}{2}$ % évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 $\frac{1}{2}$ % évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 5 $\frac{3}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizettetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet I. fajtízta anyagára.

Alsófehér m. Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvaesmetékben nagy készlet.

Szőlőoltványok
európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

58—89

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható KLEMM PÁL cégénél Szentkirály-utca 128.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.